

אסור להמיר הישגים מוחשיים בהבטחות מדיניות ללא כיסוי

written by מאיר בן שבת | 31.08.2025

"ישראל חצתה את כל הקווים האדומים במערכה הזו" האשים מוחמד אל בוחייטי ² בכיר בלשכה המדינית של החותים, יממה לאחר האישור הרשמי על מותם של ראש-ממשלתו אחמד א-רהאווי וכמה משריו, בתקיפת חיל האוויר בתימן. בראיון לאל מיאדין ³ הערוץ הלבנוני המזוהה עם חיזבאללה, הוא התגאה בכך שתנועתו "הצליחה להטיל משמעת על בריטניה וארצות הברית" והבטיח כי "היא תעשה את אותו הדבר גם לאויב הציוני".

אל בוחייטי לא טעה. במלחמה הזו ישראל אכן חצתה את מה שבעיני איראן וארגוני הטרור היו אמורים להיות "קווים אדומים" במדיניותה. לאחר "מבצעי העריפה" נגד צמרת חיזבאללה, וראשי מערכת הביטחון של איראן בא יומם גם של המנהיגים החות'ים.

המאבק עם החות'ים רחוק מלהסתיים. אם קודם לתקיפה הישראלית, המלחמה בעזה היתה הסיבה המוצהרת העיקרית להימשכותו, הרי שכעת נוספה לה המוטיבציה לנקום את חיסולה של הצמרת ואת ההשפלה הקשה של התנועה הזיידית. בשום אופן אין בכך להעלות ספקות על דרך הפעולה שנבחרה על ידי ישראל. אדרבה, זו הדרך להמחיש לא רק לחות'ים את השינוי שהתחולל בגישתה של ישראל בעקבות ה-7 באוקטובר.

זהו הקו שצריך לאפיין את מדיניותה של ישראל גם בזירות האחרות שבהן היא מתמודדת. המכנה המשותף לכולן הוא חוסר היציבות שמאפשר תנודתיות מהירה בין מצבי-קצה. ההישגים הדרמטיים של ישראל אמנם יצרו מציאות חדש, אך היא עדיין בהתהוות. הדיבורים על הצורך ב"מעשה מדיני" שישלים את "המעשה הצבאי" מקדימים את זמנם, אם בכלל הם נכונים במידה שווה לכל הזירות. הניסיון לקצר את הדרך באמצעות הסדרים מפוקפקים או הסכמי-בוסר, עלול להיות יקר מדיי.

בשום פנים ואופן אין להמיר הישגים מוחשיים, ברעיונות מדיניים שאולי מסעירים את הדמיון אך סיכוייהם להתממש מוטלים בספק. כך, אפשר לברך על החלטת הממשלה בביירות להטיל על צבא לבנון לגבש תוכנית לפירוק חיזבאללה מנשקו, אבל גם להניח, במבט מפוכח, שהסבירות שזה יקרה היא קלושה. סוגיית הנשק היא קו אדום, הבהיר מנהיג חיזבאללה -נעים קאסם, הארגון לעולם לא יסכים להתפרק מנשקו. לכן, אין להתפתות אחר "שיח המחוות". לא נכון להפחית את תקיפות צה"ל בלבנון או לצמצם את הנוכחות הצבאית הישראלית, כדי "לתת צ'אנס לנשיא עון ולעודד אותו במדיניותו". ישראל צריכה לשמר את אחיזתה בכל חמש הנקודות שבהם צה"ל שולט בלבנון, לא לאפשר את בנייתם מחדש של כפרי השיעים שאיימו על ישובינו בצפון, לאכוף בנחישות ולפעול בנחרצות נגד כל ניסיון להתחמש ולהתעצם. אם וכאשר חיזבאללה יפורק

מנישקו, או אז ניתן יהיה לגלות פתיחות גם לרעיונות אחרים.

הוא הדין גם ביחס לסוריה: צריך להתעורר מהחלומות על החומוס בדמשק. השליט הג'יהאדיסטי המעונב אמנם דיבר בחיוב על האפשרות ליחסי שלום עם ישראל ואין לזלזל בכך, אך בינתיים אלה הן רק מילים.

ההתקפות הברבריות שראינו מצד תומכי המשטר על הדרוזים בסוריה, סיפקו המחשה לאתגרים הפנימיים הסבוכים במדינה השסועה הזו. הם הזכירו לנו ולשאר העולם, איך נראה הבייס של הנשיא החדש, שבחודש הקרוב יזכה לעמוד על בימת עצרת האו"ם. גם מי שמאמין שאחמד א-שרע מיצה את פרק הג'יהאד בחייו וראה את האור בנתיב המדינאות, מבין כעת איך נראה בסיס הכוח שלו. קשה להניח שחבורת הג'יהאדיסטים שעוטפת אותו זנחה את החזון להקמתה של מדינת הלכה סונית קיצונית במדינת א-שאם ושהיא תאפשר לפעול בניגוד גמור לחזון הזה.

לכן, יש לשמר את נוכחותנו הצבאית בכתר החרמון ובמרחב החיץ בסוריה, למנוע בכוח מהלכי התעצמות שיאתגרו את חופש הפעולה של כוחותינו ולסייע לדרוזים.

למי שטוען כי פעולותיה של ישראל עלולות לסכל הזדמנויות מדיניות, יש להשיב: ראשית, ניסיון העבר מלמד כי ההיפך הוא הנכון, מהלכים צבאיים עשויים דווקא לסייע בהבהרת הקווים האדומים ובפני עצמם להוות מנוף לחץ לקידום הסדרים מדיניים. שנית, וחשוב מכך, ביטחון ללא הסדרים מדיניים, עדיף על הסדרים ללא ביטחון. את הלקחים הללו יש לזכור גם במיוחד לקראת חודש מדיני, עתיר יוזמות ורעיונות.

המאמר פורסם בישראל היום, בתאריך 01.09.2025.